

Революционната идеология

Американската и Френската
революции на XVIII век

План

1. Историческият контекст на края на XVIII век.
2. Американската декларация за независимост:
  - Правата на човека;
  - Отговорността на държавата.
3. Френската революция:
  - Правата на човека и гражданина;
  - Разумът и Терорът;
  - Проветеният деспотизъм.

Историческият контекст

- Семедгодишната война 1756-1763: Франция губи американските си колонии.
- Война за независимост на американските колонии 1776-1783
- Конституция на САЩ 1788
- Френска революция и революционни войни 1789-1815

Американската революция

Е. Лойце. Дж. Вашингтон преминава Делауер, 1851

- Независимостта, 1776.
- Войната 1776-1783, помощ от страна на Франция (Lafayette).
- Конституционен дебат, 1787-1788; федералисти (Madison, Hamilton, Jefferson) и антифедералисти.
- Конституцията и нейните първи 10 поправки (Bill of rights), 1788.
- Проблемът за робството до Гражданската война (1865-1866).

САЩ

- Декларацията за независимостта, 1776 – Thomas Jefferson
- Позоваване на Лок: правото на съпротива срещу тиранията;
- 27-те провинения на Краля срещу колониите;
- Принцип на отговорността на публичната власт.
- Духът на Просвещението.

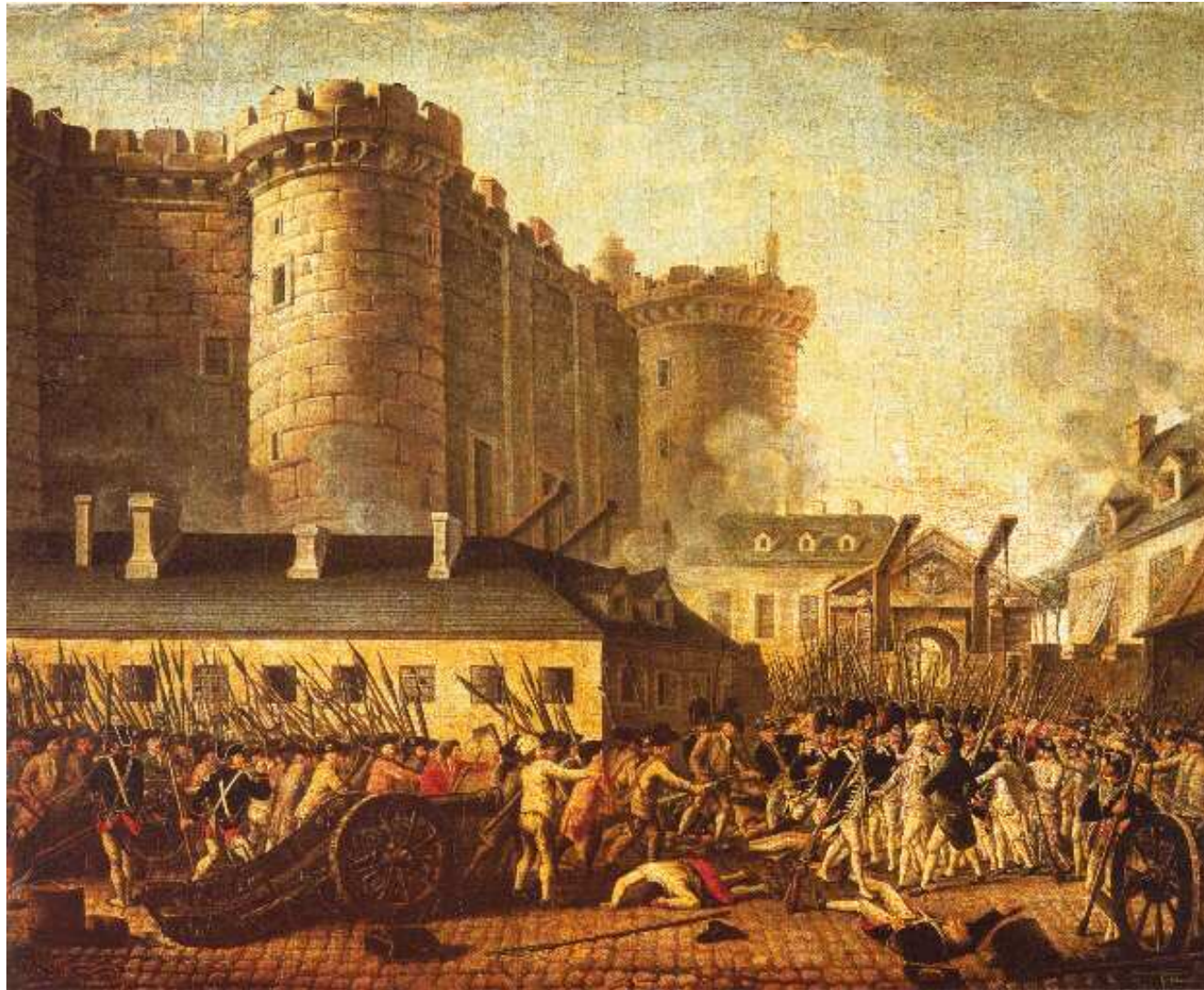
Независимостта

“Ние приемаме тези истини за неопровержими, това, че всички хора са сътворени по един и същ начин; че са надарени от Твореца си с определени неотменни права, към които принадлежат живота, свободата и стремежа към щастие; че за осигуряването на тези права са застъпени управленията сред хората, които извеждат своята законна власт от съгласието на управляваните...”

Френската революция

- 14 юли 1789, Бастилията.
- Декларация за правата на човека и гражданина, август 1789.
- Учредителното събрание - конституционна монархия.
- Републиката, 21 септември 1792.
  - Терорът, Якобинското правителство (1793-1794).
  - Директорията (1794-1799)
  - Консулатът (1799-1804): Наполеон Бонапарт.
- Империята (1805-1815): Наполеон I

14 юли 1789

Превземането на Бастилията, Jean-Pierre Houël (1735-1813)

Републиката

*Алегория на Републиката,
Antoine-Jean Gros (1771-1835)*

- “Хората се раждат и остават свободни и равни в правата си”
- Сиейес и нацията (“Що е третото съсловие?”)
- Новият режим:
  - Суверенна нация (“Нацията, Законът, Кралят”);
  - Представителство на политическата общност и суверенитет на парламента;
  - Премахване на привилегиите (“Свобода, равенство, братство”);
  - Светска държава, отделяне на Църквата от държавата;
  - Правата на човека: естествени, неотменими, непредписани, свещени.

Еманюел-Жозе Сиейес (1748 - 1836)

- Нацията е предварителна даденост за всеки политически или законодателен акт; съставена е от свободни, равни, независими индивиди, различни едни от други, но обединени от общите за човешката природа потребности и от волята да живеят заедно.
- *“Що е нация? Тяло от съюзили се хора, живеещи под общ закон и представлявани от общо законодателно тяло.”*
- Нацията е суверенна – единна и неделима.
- Реалното съществуване на нацията е третото съсловие.

Деспотизмът на свободата

*Робеспьер.
Анонимен, 1790*

- Терорът: Maximilien de Robespierre.
- Държавата въплъщава суверенния народ, конфликтът между индивида и държавата изчезва.
- Равенството и по-важно от свободата.
- Деспотизъм на свободата: *"В създалото се положение, първо правило на нашата политика трябва да бъде управлението на народа с помощта на разума и управлението на враговете на народа с помощта на терора."*

Robespierre (1758-1794)

“Целта на конституционното правителство е да запази Републиката, целта на революционното правителство е да я учреди. Революцията е война на свободата срещу нейните врагове; конституцията е режима на победилата и умиротворена свобода”

“Добре си знаех, че ще дойде и нашият ред”

Просветеният цезаризъм : Наполеон Бонапарт (1769-1821)

*Наполеон преминава Алпите,
Jacques-Louis David, 1801*

- “... свещените права на собственост, на равенство и на свобода”.
- Конкордат с Папата.
- Революцията е умиротворена.